

Biblioteka
HUMOR I SATIRA

Knjiga 118

Milan Beštić

POSLE ĆUTANJA

Алма

Београд, 2014

Kada neko čuje
ili pročita dobar aforizam,
obično kaže: Bravo, Beštiću!

Nose ga na ramenima.
Drže mu lopovske merdevine.

Umro sam, ali život ide dalje.

Misljam da je dobro što sam ga ubio.
Da li je to delikt mišljenja?

„Posle čutanja“

Trenutno sam u ropcu.
Stalno neke trzavice.

Mostovi spajaju ljude.
Nju i mene spojio je Plavi most.

Australija ima više ovaca
nego stanovnika.
Naše biračko telo je mnogo veće.

Kremiranje škodi zdravlju,
jer izaziva opekatine.

Religija je odnos između boga i Mene.

Odnose ćemo regulisati
na bazi pune ravnopravnosti.

Pročitao sam roman svog kolege.

Dobar je. Gori je od mog!

Antibiotik je bodigard.

Što pre daš život za ideju,
duže ćeš se time ponositi.

Patriotski pravopis:
Imena drugih država i naroda
pišu se malim slovom.

Ako je primitivizam svuda oko mene,
ja sam u njemu centralna ličnost.

Neka mi se vrati imovina na Kosovu,
pa da je ponovo prodam!

Mladost je kratka
da bi život duže trajao.

Ne volim dvolične ljude.
Mala im je mogućnost transformisanja.

Dug život skraćuje mladost.

Jetro, živeli!

Šizofreničare ne treba postavljati
na značajne dužnosti.
Zbog sukoba interesa.

„Posle čutanja“

Ako pričam napamet,
znači da sam sve dobro zapamatio.

Ja sam socijalni slučaj.
Nije namerno!

Slikara koji izlaže instalacije
treba naterati
da čita romane postmodernista.

Podela na muškarce i žene
je visok stepen uopštavanja.

I kada pojede celu jabuku,
crv je od jabuke manji.

Kule su u vazduhu,
a temelji na zemlji.

Umemo mi s vama i drugačije,
ali ne znamo kako.

I moj anđeo čuvar ima krila,
ali ne mora tako često
da odleprša.

„Posle čutanja“

Ulovio sam sabljarku
od deset kilograma.
To je morski plod mašte.

Obešeni povlači sve konce.

Na žestok otpor rodoljuba
okupator je uzvratio sa:
Bolje vas našli!

Hitler je bio član nacističke partije
da bi mogao da je uništi iznutra.

Današnji dan ode preko noći.

Nas istoričare ne zanima šta je bilo.
Mi treba da se okrenemo budućnosti.

Samo izvolite!
Dakle, ništa ne uzimajte!

Fotogeničan sam,
ali za fotokeramiku
nisam previše zainteresovan.

„Posle čutanja“

Kada se šizofreničar bavi enigmatikom
dobijaju se ukrštena značenja reči.

Bavim se mišlju.
To je dovoljno za mislioca.

Čim saznam ko su naši,
znaću i ko smo mi.

Ovde ne može da se živi!
Treba pokušati nešto drugo.

Herostat nije izumeo termostat,
ali je veoma zaslužan.

Zatvorenica bi sutra mogla
da izađe iz zatvora,
ali nema šta da obuče.

Pocepane čarape prodaću
uz pomoć nagradne igre.
One pospešuju prodaju.

Vojnici treba prema neprijatelju
da se ophode kulturno i ljubazno,
jer predstavljaju svoju zemlju.

Sa rođacima ne govorim,
ali na sednicama odbora
moram da sarađujem.

Poznati umetnik pleni intuicijom.
Ako se nisam zabrojao,
on kao da ima i treće čulo.

Odlično smo stajali na svim poljima,
a onda su nas od stajanja zbolele noge.

Muž me zapostavlja.
Ja to ne volim!

Tako nešto ne bih ni u snu pomislio.
Dok spavam, ne razmišljam.

Neće ga nijedna devojka.
Služio je vojsku.

Neki se iz rata nisu vratili.
Ostali su tamo da žive.

Kad hoću kritički da govorim
o ljudima i njihovim postupcima,
biram termine.

Unapred znam kog dana i u koliko sati
ću koga da izvređam.

Kad se jede ne priča se,
a ni gladni ne smeju da pisnu.

Uzmite kod nas kredit
i vaša kosa će
povratiti izgubljeni sjaj!

Svijet je ovaj tiran tiraninu,
ili, što reče neko posle mene:
Homo homini lupus est!

Bog je stvorio svet i nastavio da ga održava.
Ne živi se samo od stare slave
i minulog rada.

Nisam se seksualno opredelio.
O tome valja razmisliti.

Dobar čovek
daje šta mu tražim
i uradi ono što hoću.

Rekao bih jao,
ali se plašim da se ne rasplinem.

Kada je uzela lupu rekla je:
O, vidi, vidi!

„Posle čutanja“

Motorna testera zapanjuje drveće.

Daltonista izluđuje kameleona.

Nostradamus je znao
da će ja da bidnem patriota.
Pričali mu Tarabići.

Neću da kupim.
Ne odgovara mi cena.
Dakle, best baj-baj!

Upijam znanje kao sunđer.
Ima sve da ih zbrišem.

Sada, kada sam na pravom putu,
staviću put pod noge.

Najveća srpska svetinja
nalazi se tek na trećem kraku
poluostrva Halkidiki,
a srpstvo je već na srednjem prstu.

Čim završim kurs japanskog jezika,
odoh da izudaram jednog karatistu.

Lopov je mađarska reč,
a merdevine turska.
Zato mi imamo hijerarhijske lestvice.

Provodile su sa mnom divne trenutke.
I ja bih voleo da je trajalo duže.

Uskladio sam sve svoje obaveze.
Drugo je pitanje kako će da ih ispunim.

Pobede su nam šuplje,
da bi mogle lakše da se nižu.

Došao sam na stadion pre podne,
jer će utakmicu po podne da prenose.

U stranku sam se učlanio iz uverenja
da sa gradnjom kuće
ne treba stati kod prve ploče.

Kada nekome odsecate glavu
motornom testerom,
neka testera bude električna!
Benzinski motori zagađuju
čovekovu sredinu.

Grinfeld investicija:
Ne lipši magarče do zelene trave!

U Skupštini se narodni poslanici
jedni drugima predstavljaju,
jer, ko ih ne zna, skupo bi ih platio.

Kad pišeš o trećem licu množine,
razmišljaj u prvom licu jednine!

Žena je imenica ženskog roda,
ali slab sam ti ja s tom gramatikom.

Više volim njihove nego naše!
Našima sam uvek nadohvat ruke.

Odgovaram svima.
Zato me niko ništa ne pita.

Ponekad sekira promaši vrat.
Onda kada je dželat nakrivo nasadjen.

Glava u pesku,
bez cementa i vode,
ne znači ništa.

Leš kulira!

„Posle čutanja“

Pali smo na niske grane.
One najniže, debele, tvrde, stabilne.

Evo kako se odlivao novac:
u kalupe se sipala odgovarajuća legura.

Evro je najskuplja srpska reč!

Za pi-ara smo angažovali dobošara.
Taj ume da rastrubi.

Tog romanopisca ubrajaju
u sam vrh naše književnosti.
Šta bi velikan bez glagola *ubrajati!*?

U aforizmu sam postigao neočekivan obrt.
To od mene niko nije očekivao.

Kada je trebalo pritiskati kočnicu,
kočili smo svi,
ali sam ja povukao nogu.

Srbija je sa jednom susednom zemljom
odigrala prijateljsku utakmicu.
Čuj, prijateljsku!

„Posle čutanja“

Ljudi imaju različite ukuse
da bi i ljudožderi mogli da biraju.

Naravno da humanoid pruža nadu.
Nije u potpunosti čovek.

Oni koji nisko padnu,
na glavu će da vam se popnu.

Astrolozi imaju astronomske zarade,
a kada će astronomi primiti plate,
to pitajte astrologe!

Pametni ljudi nose naočari.
Shvatili su da je bolje to
nego da ne vide.

Kontrola letenja javlja:
Poletela dva vrana gavrana!

Mogao bi da joj bude otac,
ali neće,
jer to onda treba izdržavati.

Na jedan njen deo od silikona
reaguje jedan moj deo od poliuretana.

Kada je cenzor u glavi,
za pamet je manje mesta.

Najbolji deo mene sa mnom
ne može ni da se poredi.
Nije mi ni do kolena.

Koristite naše kreme i
već u devetnaestoj godini
izgledaćete kao da vam je
tek osamnaest!

Zelenaš mi je, uz veliku kamatu,
pozajmio novac.
Proklet bio, vratiće mu se to!

Jedni građani bacaju smeće gde stignu,
a drugi ga savesno i sa puno žara
odlažu u kontejnere.

Ukaz o demobilizaciji nalaže
da crne trojke, do daljnog,
igraju preferans.

Bog bi nas pogledao,
ali mu Avaks zaklanja vidik.

Nije mi sve nadohvat ruke,
jer oštare i uske kandže
ponešto i propuste.

Dok sam prolazio ispod merdevina
toliko sam se zagledao u crnu mačku,
da sam ispustio ogledalo.

Neka vojska je ovuda prolazila,
videla da gori svetlo i malo svratila.
A onda smo ga ugasili.

Muslim, dakle,
šta sam ono hteo da kažem!?

Staljinizam je odneo milione žrtava,
za razliku od nacizma
koji je doneo toliko žrtava.

Ulovljena riba je prevršila svaku meru,
pa sam je vratio u vodu.
Tako će proći svako
ko sa mnom prevrši meru.

So je dobar konzervans.
Zato ćemo vam ga staviti na ranu
da bi melem na rani duže trajao.

Nisam imao ništa protiv lakih žena,
dok me jedna od njih
nije štiklom nagazila.

Tvoj roman ništa ne valja.
Bolje su moje simfonije i etide.

Na jednom biračkom mestu
nisu glasali kao na prošlim izborima.
To su glasovne promene po mestu tvorbe.

Starije generacije pamte
kakav sam ja poznat rok muzičar bio,
ali me slava tek čeka,
zato što će i mladi da ostare.

U utorak sam se loše osećao,
a u četvrtak sam sahranjen.
Izgleda da je u pitanju nešto ozbiljno.

Ako je *iseliti se* povratni glagol,
zašto se iz Kanade niko ne vraća?

Ulje na platnu mi
na hemijskom čišćenju nisu primili,
jer su fleke prevelike.

Imam papir i olovku.
Počeću da beležim književne uspehe.

Bog posustaje i gubi veru u sebe.
Biće od njega ateista!

Od kada se bavim dizanjem tegova,
toliko sam ojačao, da bih mogao
da ih dižem sa sve kantarom.

„Posle čutanja“

Prvo smo se igrali lopova i žandara,
a posle smo se podelili u dve ekipe.

Pare ili život! Pare ili život!
Da li da još koji put ponovim
ili da samo jednom repetiram!?

Srbi su u srednjem veku
jeli viljuškom i kašikom.
Prste da poližeš!

Inteligencija je nasledna.
Jedino generalima ne trebaju roditelji.
Oni su pametni posle bitke.

Cimer iz 1938.
postaje sobni starešina 1948.

Pozdravljamo sve vaše ideje i predloge.
Doviđenja!

Pesimisti dele optimizam
da bi ga bilo što manje.

Pijanac, to ne pije vodu!

„Posle čutanja“

Sutra – kako to futuristički zvuči.

O kvalitetima naše devojke za udaju
može da posvedoči
mnogo zadovoljnih korisnika.

U pacijentu nije ostao
nijedan hirurški instrument,
ali smo negde zaturili pacijenta.

Rečito govori, ali sa koliko reči?

Da nije ljubavi,
kako biste se trpeli?

Čovek broj jedan, čovek broj dva...
i slični prosti brojevi.

Ministar ima duge prste,
ali ga nećete videti kako svira klavir.

Kao što je Singapur azijski tigar,
Srbija će postati tigar u Evropi.

Ide maca oko tebe,
pazi da te ne ogrebe!

„Posle čutanja“

Delili smo zajedničku državu.
I u tome uspeli.

Petnaest godina nisam pročitao
nijednu knjigu.
Nisam pohađao kurs brzog čitanja.

Plitka misao
brže ispliva na površinu.

Prodajemo robu na više rata!
Prva je odmah, druga za deset minuta,
treća - tek u četvrtak.

Koga mi vodino,
vodi se kao nestao.

Akupunktura ima i dobrih strana.
Kroz rupe iscuri
sva prethodna akupresura.

Za lek se ne kaže hvala.
To se plaća!

Kada je rušen Berlinski zid,
cigle su najviše padale po Srbiji.
Ali, ne može šut sa rogatim.

U demokratskom sistemu
svako može da kaže
da je na vlasti diktator.

Čašica pića pred jelo
toliko otvara apetit,
da čovek ubrzo počinje
da jede desetak puta dnevno.

Agnus dei?
Ali, ražanj mi je miliji!

Neke pozajmljene reči
bismo mogli i da vratimo,
ali reč *inat*, ne!

Krizu čemo, kao pravi domaćini,
dočekati spremni.
Ima ovde da se nauživa!

Hleb sa sedam kora je pravo uživanje!
Grickaš ga do kraja života.

Ko nema krov nad glavom,
gubi tlo pod nogama.

Toliko me je iznervirao,
da je malo nedostajalo da mu kažem
da ide u peršun.

Dordano Bruno jeste završio na lomači,
ali su zato troškovi kremiranja
svedeni na nulu.

Založili su svoj uticaj.
Sve je izgorelo.

1941. godine su nas odmah primili
u Ujedinjenu Evropu,
a sada moramo da ih molimo.

Književnost je fikcija.
To znam po tome
što tvoji romani i priče
za mene ne postoje.

Hirošima i Nagasaki su izgledali
kao da su na njih pale atomske bombe.
A nisu, bacili su ih.

Grafit je misao koja ne može
da se razmahne. Smeta joj zid.

Dva i dva su pet.
Sinergija!

Koliko metaka ispaljuje ovaj pištolj?
U vrh glave, jedan!

„Posle čutanja“

Svaki policajac ogrezao u kriminal
istiskuje kriminala koliko je težak.

Sećam se!
Prezent ili perfekt?

Toliko puta je presavijao tabak
da je usavršio origami.

Traži iglu u plastu indijske konoplje.
Hoće preko hleba pogaču.

Ja sam ti idealna.
Zato, čuti i trpi!

Eksperti nisu utvrdili uzrok požara
jer su razlozi za požar opšte poznati.

Potpuno razumem jezičke čistunce.
I ja bih da mi umesto cigle,
padne opeka na glavu.

Ja sam još pre trideset godina
imao mladu ženu,
a neki moji vršnjaci tek sada.

„Posle čutanja“

Šteta koju smo vam naneli je nemerljiva,
ali čemo je izmeriti, da vam bude lakše.

Naša agencija za zapošljavanje je najbolja.
Imamo milion članova.
Proverite zašto!

Jedna tužna rečenica:
Studiram menadžment
i biću menadžer.

Organska hrana:
Domaća jaja. Neprskana.
Sa potočare. Ispod sača.

Lopta je u našem dvorištu.
Čujte kako šišti!

Ne slikam u maniru starih majstora.
Nisam još toliko ostario.

E, moj Isače,
kakav ti je to zakon gravitacije
kad ja gubim tlo pod nogama.

Ne možete nasaditi kokošku
ako je petao bio nakrivo nasađen.

„Posle čutanja“

Digao je ruku na sebe,
jer taj mu je bio pri ruci.

Ne sećam se čitavog romana,
ali deo teksta mogu
da vam dočaram sa: *la-la-la!*

Lesi se vraća kući.
Ona i Skubi Du se nisu slagali.

Brod je počeo da tone
kada je kapetanu ušla voda u uši.

Proleće i leto provodim u bašti.

Nekada i jesen,
jer kelneri stolove unose
tek kad zahladni.

Ne znam da li se PR piše
pi-jar ili pi-ar.

Znam samo da taj spinuje čim zine.

Ako nam ne izgradite put,
blokiraćemo ga!

Kažite mi kad bude taj praznik,
da bih znao kada
da budem razdragan!

„Posle čutanja“

Lihtenštajn ne koristi dinar
kao sredstvo plaćanja.
Postoje, navodno, i druge razlike
između nas i Lihtenštajna.

Pokvaren čovek
ima duži rok trajanja.

Od bele mačke
ne vidim prst pred okom.

Govori moraju da se drže.
Ako ih ne držite, to pada u vodu.

Ja tebi serdare,
a ti meni nemoj ono!
Nije sad zgodno!

Ljubiću njena usta medna,
ali da zna da med može još biti
livadski, šumski, bagremov...

Dobili ste agenciju za naručena ubistva.
Ako ste žrtva,
pritisnite trojku na vašem telefonu
i ostavite oporuku!

Pre nego što sam sišao s uma,
svašta sam mu radio.

„Posle čutanja“

Kada je videla da sam ja tamo,
povukla se u sebe.

Svaka reč ima rep.
Na primer, krava.

Njih dvoje sve manje gužvaju posteljinu.
Napredovala kineska tekstilna industrija.

U meni je 70% vode.
Ostalo sam ja, ali koncentrat.

Šta bih dao da sam na tvom mestu!?
Ništa! I ja bih samo uzimao!

Roman u rukopisu je
vanknjižno vlasništvo pisca.

Pročitali smo
odličan aforizam Milana Petrovića,
ali smo od prezimena očekivali više.

Pred Grcima smo popustili.
Makedonija se neće zvati Južna Srbija.

Ako su u paklu kazani
uvek puni rakijom,
to i nije tako loše.

Živim u ulici u kojoj je
i kuća bivšeg učesnika Farme.
A, po čemu si ti poznat!?

Međutim zarez.

Hiljadu sedam stotina godina
od Milanskog edkikta.
Kad pre prođoše toliki vekovi
moje hrišćanske sreće!

Ana voli Milovana,
ali to radi i sa Žikom.

Sanatorijum, pa krematorijum.
Eto do čega rima može da dovede!

Dobar je ovaj marš!
A, za šta treba da poginem!?

Plagijat je
umetničko delo sa pedigreeom.

U POČETKU BIJAŠE ĆUTANJE I ĆUTANJE BIJAŠE KOD BEŠTIĆA

Naslov pete po redu knjige aforizama Milana Beštića, osim što u sjećanje čitalaca priziva njegovu prethodnu zbirku *Neću da trošim čutanje* i sugerije doslednost ranije izgrađenoj poetici ovog aforističara, skreće nam i pažnju na značaj čutanja koje neminovno prethodi svakom stvaralačkom činu. Kod Beštića ni čutanje nije prazan hod i zbog toga nas pisac, stavljajući ga na najprivilegovaniju poziciju teksta, u naslov, podstiče da se nad njim zamislimo. Beštićevu čutanje je ispunjeno čitanjem i osluškivanjem tuđih riječi, razmišljanjem o njima. Kao što je pažljiv dok čuti i osluškuje, pažljiv je i prilikom odabira iskaza koji postaju djelovi njegovih „monumentalnih minijatura“. Kao da slijedi Crnčevićev metodološki nauk za pisanje aforizama, Beštić piše kao što čuti. U tom smislu, indikativan je aforizam, kojim otvara svoju novu zbirku: *Kada neko čuje ili pročita dobar aforizam, obično kaže: Bravo, Beštiću!* Ovaj aforizam, informativno intoniran, nije samo duhovita opaska o recepciji Beštićevih aforizama, u njemu otkrivamo i još nekoliko aspekata njegove poetike. Beštićev aforistički subjekt se, u ovom aforizmu, otkriva kao uvijek budni oslu-

„Posle čutanja“

škivač tuđeg govora i u stanju je da taj govor odmah pretvori u strukturalni element svog aforizma, pripremivši mu, prethodno, odgovarajući kontekst. Takav kontekst je pripreman brižljivo biranim rečeničnim konstrukcijama, okolnostima i govornicima. Sve je učinjeno da se i tuđa riječ u aforizmima iz ove knjige osjeća među svojima. Beštić je ove minijature morao pisati sa visokim stepenom artificijelnosti, da bi postigao efekat takve neizvještačenosti. Tom efektu dosta duguje i činjenica da je autor u svoje aforizme inkorporirao riječi govornika iz najrazličitijih sfera svakodnevice. Pročitali smo kako to izgleda kada se riječ nekog slušaoca ili čitaoca Beštićevih aforizama u njima obrete, ali jednako efektno u Beštićevim aforizmima znaju da zazvuče i riječi drugih govornika. Očito je da se ovaj pisac na ovaj način solidarisao sa recipijentima svojih aforizama, zauzimajući njihovu frazeološku tačku gledišta, a za uzvrat, od njih zahtijeva samo jedno – da mu se pridruže u, za njega uzvišenom, činu osluškivanja svakodnevnog jezika: *Srbija je sa jednom susednom zemljom odigrala prijateljsku utakmicu. Čuj, prijateljsku!* Iz ovog aforizma vidimo da društveno-istorijski tokovi ne ostavljaju svoj trag samo u jeziku, već utiču i na doživljaj tog jezika kod njegovih govornika, pa će zbog toga jedna ničim upadljiva sintagma, subjektu istančanog sluha za riječi, stvarnost i istorijska dešavanja, zaparati uši. Dovoljno je da aforističar osvijetli samo jednu riječ, članicu sintagme, pa da se čitava sintagma pokaže nesavršenom. Vodi se, dakle, računa i o načinu na koji se, od strane govornika, doživljavaju različite riječi iz naše

svakodnevice. I ne samo da se vodi računa, nego se čini da se upravo sam taj doživljaj jezika želi staviti u fokus čitaočeve pažnje.

Milan Beštić pokazuje da je svaki iskaz koji se može čuti podložan reviziji i preispitivanju. Tako, pretresajući tuđice u našem jeziku, pisac duhovito utvrđuje koja je od njih izdržala probu vremena i čije je postojanje u našim rečnicima i dan-danas opravданo: *Neke pozajmljene reči bismo mogli i da vratimo, ali reč inat, ne!* Osjetljivost za jezik, javlja se, dakle, ne samo na sinhronijskom, već i na dijahronijskom planu. Stoga nas ne čudi što aforističar tačno zna i kada se koja riječ smije upotrebiti, a kada ne, pa se, ponekad, dogodi i da govori nekazanim, u najboljem ga slučaju imenujući kao *ono*. *Ja tebi serdare, a ti meni nemoj ono! Nije sad zgodno!*

S obzirom na to da je Beštić, kako primijetismo, osjetljiv i za jezik i za vanjezičku stvarnost, on posebno uživa u otkrivanju nesaglasnosti između ove dvije sfere, odnosno voli da primijeti kada su, da se izrazimo na način drag lingvistima, odnosi između označke i označenog zabrinjavajuće poljuljani: *Ako je iseliti se povratni glagol, zašto se iz Kanade niko ne vraća?*

Beštićev afo-subjekt se često iskazuje kao odličan poznavalac gramatike i leksike. Nipošto mu ne treba vjerovati kad nas, zbog građenja humornih efekata, nastoji ubijediti u suprotno: *Žena je imenica ženskog roda, ali slab sam ti ja s tom gramatikom.* On, kad god može, izbjegava korišćenje pohabanih i čestom upotrebotom istrošenih riječi. Svjestan značaja koji nepredvidljivost za aforizam ima, on se rado služi

„Posle čutanja“

riječima koje čine veliki otklon od leksičke norme, važeće za većinu naših aforističara. Stoga u njegovim aforizmima imamo rijetku priliku da se sretnemo sa humanoidom, azijskim tigrom ili poliuretanom.

Milanu Beštiću drag je i postupak lažne motivacije koji se oslanja na poigravanje semantičkim kategorijama uzroka i cilja: *Kremiranje škodi zdravlju jer izaziva opekatine!// Hitler je bio član nacističke partije da bi mogao da je uništi iznutra.*

Osobena je i grupa onih aforizama koji u svom drugom dijelu, u jednoj sintagmi, kao u orahovoj ljestici, sadrže zbir, sintezu značenja koja isijavaju ili na koje asociraju više riječi, ili čak rečenica izrečenih u uvodu aforizma. Postupak karakterističan za ovu vrstu aforizama spada među najteže izvodljive, što ih čini umjetnički najuspjelijim u najnovijoj Beštićevoj knjizi: *Inteligencija je nasledna. Jedino generalima ne trebaju roditelji. Oni su pametni posle bitke.*

Jedan tip aforizama Milana Beštića počiva na izmjenama konotacija koje nose pojedine fraze. To se postiže tako što se u prvom dijelu aforizma upotrijebi neka fraza u odnosu na koju čitalac ima neka očekivanja, stečena njegovim jezičkim pamćenjem i iskuštvom, da bi se u drugom dijelu aforizma ta očekivanja iznevjerila na taj način, što se riječi upotrebljenoj u prvom dijelu neočekivano dodijeli denotat koji prilikom prve upotrebe riječ nije posjedovala. I takvih aforizama ima značajan broj u Beštićevoj novoj zbirici. Nekad je za dodjeljivanje konkretnog denotata nekoj riječi dovoljno dekomponovati frazu, a zatim atribuirati imenicu: *Pali smo na niske grane. One najni-*

že, debele, tvrde, stabilne. Napon između prenesenog i doslovног značenja riječi stvara zavodljiv aforizam. Efekte zavođenja Beštićevi aforizmi postižu i omiljenim aforističkim sredstvima, koja počivaju na principima kontrasta, oksimorona, paradoksa i hijazma. Oni su ponekad realizovani zauzimanjem čas pesimistične, čas optimistične tačke gledišta, a mogu da budu ostvareni i spajanjem subjektivnih i objektivnih suda: *Mladost je kratka da bi život duže trajao./ Pročitao sam roman svog kolege. Dobar je. Gori je od mog!*

Iskazujući subjekt, kako vidimo, strogo vodi računa o jeziku i svim okolnostima u kojima se jezik koristi. Lingvistički ogledi koji podrazumijevaju ispitivanje svih lingvističkih kategorija pojedinih riječi predstavljaju bitnu odrednicu Beštićeve poetike i ne možemo, a da se u prilog toj tvrdnji ne sjetimo i naslova njegove zbirke kratkih priča – *Gramatika u tramvaju*, koji ne umijemo razumjeti drugačije nego kao autopoetički iskaz koji nam saopštava da ovaj autor uvijek i na svakom mjestu razmišlja o riječima. I kada aforističar čuti, to čutanje je, zapravo, jedan poseban jezik, jezik o jeziku i govor o govoru, čiji je konični cilj da čitaoce ponovo vrati riječima, ali kakvim? Takvim da nam na kraju ne preostaje ništa drugo, nego da mu još jednom kažemo: bravo, Beštiću!

Bojan Rajević

BELEŠKA O PISCU

Rođen je 1952. u Beogradu.

Knjige aforizama:

Cvrčak svira himnu (1990),

Cvrčak je pojeo mrava (1996),

Tako je govorio Pinokio (2001),

Neću da trošim čutanje (2006),

Aforizmi (izbor) (2006),

Sabrani aforizmi (2006).

Knjiga kratkih priča:

Gramatika u tramvaju (2012).

Zastupljen je u više domaćih i stranih antologija
aforizama.

Aforizmi su mu prevođeni na bugarski, engleski,
mađarski, italijanski, nemački, španski, ruski, poljski,
rumunski, slovenački, makedonski i arapski jezik.

Živi u Beogradu.

Milan Beštić
POSLE ĆUTANJA
1. izdanje

Recenzent Aleksandar Baljak

Glavni urednik Đorđe Otašević

Korice Milan Beštić

Korektura Dejana Jovanović

Izdavač „Alma”, Beograd

Štampa „Skripta internacional”, Beograd

Tiraž 100

ISBN 978-86-7974-333-6

Beograd, 2014

almabg@orion.rs
www.alma.co.rs
www.alma.rs

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Narodna biblioteka Srbije, Beograd

821.163.41–84

BEŠTIĆ, Milan

Posle čutanja / Milan Beštić. – 1. izd. – Beograd, Alma, 2014 (Beograd : Skripta internacional). – 67 str. ; 20 cm. – (Biblioteka Humor i satira / [Alma] ; knj. 118)

Tiraž: 100

ISBN 978-86-7974-333-6

COBISS.SR-ID 205154060